

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028

Rok akademicki 2024/2025; 2025/2026; 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Praktyki zawodowe
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	II rok – 3 i 4 semestr; III rok – 5 i 6 semestr; IV rok – 7 i 8 semestr
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia specjalnościowego (specjalność: psychologia w edukacji)
Język wykładowy	polski
Koordynatorzy	dr Anna Wańczyk-Welc
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Małgorzata Marmola, dr Anna Wańczyk-Welc

* - opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne: warsztat	Liczba pkt. ECTS
3	-	-	-	-	-	-	120	-	5
4	-	-	-	-	-	-	120	-	5
5	-	-	-	-	-	-	120	-	5
6	-	-	-	-	-	-	120	-	5
7	-	-	-	-	-	-	120	-	5
8	-	-	-	-	-	-	120	-	5

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Warunkiem rozpoczęcia pierwszego etapu praktyki jest zaliczenie I i II semestru studiów oraz dostarczenie dokumentów potwierdzających możliwość odbycia praktyki w danej placówce.

Warunkiem rozpoczęcia drugiego etapu praktyki jest zaliczenie III i IV semestru studiów oraz pierwszego etapu praktyki (uzyskanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się), a także dostarczenie dokumentów potwierdzających możliwość odbycia praktyki w danej placówce.

Warunkiem rozpoczęcia trzeciego etapu praktyki jest zaliczenie V i VI semestru studiów oraz drugiego etapu praktyki (uzyskanie wszystkich zakładanych efektów uczenia się), a także dostarczenie dokumentów potwierdzających możliwość odbycia praktyki w danej placówce.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	budowanie doświadczenia zawodowego poprzez umożliwienie studentom obserwacji działań prowadzonych przez psychologa oraz ich współprowadzenie, co umożliwi aplikację wiedzy teoretycznej w działalności praktycznej w przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadpodstawowych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych i innych placówkach oświatowych.
C2	kształtowanie postaw badawczych i umiejętności refleksyjnej analizy doświadczeń praktycznych w różnego typu placówkach oświatowo-wychowawczych
C3	ukształtowanie u studentów tych cech charakteru, jakich wymaga zawód psychologa, a zatem rzetelnego podejścia do pracy, odpowiedzialności, uczciwości, życzliwości i poszanowania drugiego człowieka.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Ma rozszerzoną wiedzę o instytucjach publicznych, pozarządowych i prywatnych, w których pracuje psycholog na podstawie dokumentów związane z diagnozą psychologiczną, pracą z jednostką, rodziną, społecznością lokalną, projektowaniem działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.	K_W07
EK_02	Ma pogłębioną wiedzę na temat rodzajów i mechanizmów działania placówek (w tym zdrowia psychicznego), aby obserwować, planować i współuczestniczyć w działaniach profilaktycznych i diagnostycznych.	K_W07
EK_03	Ma pogłębioną wiedzę o strukturze i przebiegu procesów poznawczych, którą wykorzystuje podczas diagnozy, pomocy i terapii psychologicznej oraz w działaniach psychoprofilaktycznych.	K_W13
EK_04	Ma rozszerzoną wiedzę na temat zaburzeń psychicznych, którą wykorzystuje podczas diagnozy, pomocy i terapii psychologicznej oraz w działaniach psychoprofilaktycznych.	K_W19
EK_05	Potrafi samodzielnie wyszukiwać i przetwarzać wiedzę na temat rozwoju i funkcjonowania człowieka, a także	K_U01

	zaburzeń psychicznych, aby projektować działania diagnostyczne i pomocowe.	
EK_06	Potrafi wykorzystywać zaawansowane techniki komunikacyjne i terapeutyczne, aby sprawnie porozumiewać się przy ich użyciu w kontakcie z pacjentami/klientami, podopiecznymi i innymi specjalistami w zakresie diagnozy, terapii i pomocy psychologicznej oraz w działaniach psychoprophylaktycznych.	K_U03
EK_07	Potrafi dobrać zaawansowane narzędzia diagnostyczne umożliwiające identyfikację typowych i nietypowych problemów psychicznych jednostek i grup społecznych	K_U06
EK_08	Potrafi samodzielnie posługiwać się zaawansowanymi narzędziami diagnostycznymi.	K_U06
EK_09	Potrafi rozpoznawać i diagnozować typowe i nietypowe problemy zdrowia psychicznego, aby samodzielnie zaplanować i zrealizować innowacyjne działania pomocowe.	K_U09
EK_10	Potrafi dbać o jakość swoich profesjonalnych działań psychologicznych poprzez rozwój warsztatu pracy diagnostycznej i pomocowej.	K_U16
EK_11	Jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy będącej podstawą podejmowanych działań profilaktycznych i diagnostycznych.	K_K12
EK_12	Jest gotowy do podejmowania zachowań profesjonalnych wynikających z prowadzonej działalności diagnostycznej, profilaktycznej i terapeutycznej.	K_K03
EK_13	Jest gotowy do brania odpowiedzialności wynikającej z działalności diagnostycznej i terapeutycznej	K_K08

3.3 Treści programowe

B. Problematyka praktyki zawodowej

Treści merytoryczne - podczas odbywania praktyki zawodowej w przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadpodstawowych, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych i innych placówkach oświatowych itp. student/-ka:
Na I etapie praktyk (praktyka obserwacyjna):
- zapoznaje się z organizacją pracy w instytucji (w poradniach zdrowia psychicznego, w ośrodkach terapii uzależnień, w ośrodkach interwencji kryzysowej i w szpitalach psychiatrycznych lub innych szpitalach prowadzących oddziały psychosomatyczne) i sposobami sporządzania dokumentacji oraz wykorzystywanymi w danej instytucji narzędziami diagnostycznymi,
- obserwuje działania profilaktyczne i diagnostyczne podejmowane przez psychologa zatrudnionego w danej placówce
Na II etapie praktyk (praktyka asystencka):
- hospituje zajęcia opiekuna i ewentualnie innych psychologów,
- obserwuje i współuczestniczy w zadaniach psychologa w placówce oraz w zajęciach prowadzonych przez opiekuna praktyki,

- prowadzi odpowiednią dokumentację z zajęć hospitowanych - arkusze obserwacji diagnozy i działań pomocowych, aby na ich podstawie omówić swoje spostrzeżenia bądź formułować pytania w czasie rozmowy z opiekunem
- samodzielnie opracowuje plany do podejmowanych działań, które prowadzi i omawia je z opiekunem przed zajęciami,
Na III etapie praktyk (praktyka doskonaląca):
- hospituje i prowadzi zajęcia z zakresu indywidualnej diagnozy psychologicznej oraz działań terapeutycznych,
- obserwuje i samodzielnie projektuje procedury diagnostyczne i terapeutyczne oraz prowadzi zajęcia z zakresu profilaktyki,
- współprowadzi diagnozę/pomoc psychologiczną pod kontrolą opiekuna.
- za zgodą opiekuna samodzielnie prowadzi diagnozę i udziela pomocy psychologicznej.

3.4 Metody dydaktyczne

zajęcia praktyczne

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja studenta w trakcie praktyki, analiza protokołów z obserwacji przeprowadzanych przez studenta	zajęcia praktyczne
EK_02	obserwacja studenta w trakcie wykonywanych zadań, analiza protokołów i projektowanych przez studenta działań profilaktycznych i diagnostycznych	zajęcia praktyczne
EK_03	obserwacja studenta w trakcie wykonywanych samodzielnie zadań, analiza protokołów i projektowanych przez studenta działań profilaktycznych, diagnostycznych i terapeutycznych	zajęcia praktyczne
EK_04	obserwacja studenta w trakcie wykonywanych samodzielnie zadań, analiza protokołów i projektowanych przez studenta działań profilaktycznych, diagnostycznych i terapeutycznych dotyczących zdrowia psychicznego	zajęcia praktyczne
EK_05	opinia opiekuna praktykanta w placówce, analiza dokumentacji praktyki, rozmowa ze studentem w trakcie zaliczania praktyki	zajęcia praktyczne
EK_06	obserwacja studenta w trakcie praktyki, rozmowa ze studentem, ocena merytoryczna projektów przygotowanych przez studenta	zajęcia praktyczne
EK_07	obserwacja studenta w trakcie praktyki, obserwacja wykonywania poleconych zadań	zajęcia praktyczne
EK_08	obserwacja studenta w trakcie praktyki podczas samodzielnie wykonywanych zadań diagnostycznych i pomocowych	zajęcia praktyczne
EK_09	obserwacja studenta w trakcie praktyki podczas samodzielnie wykonywanych zadań diagnostycznych	zajęcia praktyczne

	i pomocowych związanych ze zdrowiem psychicznym	
EK_10	obserwacja studenta w trakcie praktyki, ocena samodzielnie przygotowywanych przez studenta działań	zajęcia praktyczne
EK_11	obserwacja i rozmowa ze studentem w trakcie praktyki	zajęcia praktyczne
EK_12	obserwacja i rozmowa ze studentem w trakcie praktyki	zajęcia praktyczne
EK_13	obserwacja i rozmowa ze studentem w trakcie praktyki	zajęcia praktyczne

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

W celu zaliczenia praktyki zawodowej student zobowiązany jest w terminie 7 dni przedłożyć wypełniony dzienniczek praktyk, zaświadczenie o odbyciu praktyki oraz opinię o przebiegu praktyki, a także przykładowe konspekty i karty obserwacji.

Na ocenę praktyki składają się:

1. Należyta realizacja wytycznych.
2. Ocena konspektów każdej lekcji wystawiona przez Opiekuna.
 - Na ogólną ocenę lekcji składają się: zgodne z obowiązującymi standardami diagnozy i pomocy psychologicznej planowanie i podejmowanie oddziaływań psychologicznych; dobór narzędzi badawczych/pomocy terapeutycznych; stopień realizacji głównego zadania zajęć; jakość i efektywność ćwiczeń stosowanych w realizacji zajęć; kontakt z pacjentem/ucznem.
3. Ogólna opinia Opiekuna o realizacji zadań w czasie praktyki.
 - W opinii ogólnej powinny znaleźć się uwagi opiekuna o stopniu poprawności i umiejętności realizacji wyszczególnionych w instrukcji celów i zadań praktyki, ze szczególnym uwzględnieniem stopnia osiągniętych umiejętności prowadzenia diagnozy i pomocy psychologicznej, uwagi o brakach studenta (rzeczowych i metodycznych), pozytywach w pracy, a także ocena jakości pracy studenta: poprawność formalna i językowa sporządzanych przez niego dokumentów, ocena zaangażowania przy wykonywaniu powierzonych mu zadań, ocena innych elementów mających wpływ na jakość wykonywanych przez niego prac (wrażenie ogólne, dyscyplina, kultura osobista)
 - Opinia powinna być konkretna i wyczerpująca. Opinia jest jawna. Dyrekcja placówki, w której student odbywa praktyki i opiekun proszeni są o wręczenie w ostatnim dniu praktyki opinii oceniającej przebieg praktyki studenta.
4. Ocena zawarta w karcie hospitacji przeprowadzonej przez nauczyciela akademickiego (koordynatora praktyk).

W przypadku uzyskania negatywnej oceny student nie może mieć zaliczonej praktyki.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	720
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego:	

- udział w konsultacjach	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	18
- przygotowanie do zajęć	10
- sporządzanie dokumentacji	
SUMA GODZIN	750
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	30

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	720
zasady i formy odbywania praktyk	Praktyki zawodowe prowadzone są w ciągu sześciu semestrów studiów: w semestrze 3, 4, 5, 6, 7 i 8 po 4 tygodnie, tj. 120 godzin. Na specjalności psychologia w edukacji praktyki powinny odbywać się w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, przedszkolach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych i innych placówkach oświatowych pod opieką psychologa. Praktyki w 3. semestrze mają formę praktyk obserwacyjnych, które mają na celu zapoznanie studenta ze specyfiką pracy, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy oraz zadaniami realizowanymi przez konkretne placówki. Podczas tej praktyki student poznaje zakres obowiązków pracowników, przepisy dotyczące bhp i p.poż., regulaminy i zwyczaje obowiązujące w w/w placówkach oraz wymaganą dokumentację na stanowisku psychologa, a także uczestniczy w przedsięwzięciach realizowanych przez opiekuna praktyk, poznaje warsztat pracy i sposób realizowania zadań na stanowisku specjalisty. Praktyki w 4., 5., i 6. semestrze mają charakter praktyki asystenckiej, która na celu współuczestniczenie studenta w projektowaniu i prowadzeniu sytuacji wychowawczych i opiekuńczych oraz zadań realizowanych przez psychologa w danej placówce. Student w trakcie tej praktyki zapoznaje się ze specyfiką pracy z podopiecznymi/pacjentami, poznaje sposoby stosowania w praktyce poznanych na studiach metod, technik i narzędzi, poprzez obserwację i wykonywanie prostych zadań, uczy się planowania działań w zakresie profilaktyki, diagnozy i pomocy psychologicznej, asystuje opiekunowi praktyk we wszystkich jego czynnościach. Praktyki w semestrze 7. i 8. będą miały charakter praktyk doskonalących, których celem jest potwierdzenie umiejętności studenta nabytych podczas studiów oraz dotychczasowych praktyk w samodzielnym planowaniu i organizowaniu działań psychologa. W czasie tych praktyk student analizuje zaobserwowane sytuacje, planuje, organizuje i realizuje działania w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej pod kontrolą opiekuna, ocenia własne postępowanie podczas realizacji zadań, omawia i prezentuje zgromadzone doświadczenia. Praktyka zawodowa może przyjąć formę: – praktyki zorganizowanej - student korzystać będzie z przygotowanej przez Uczelnię oferty wynikającej z zawartych umów o współpracy z instytucjami publicznymi, pozarządowymi, prywatnymi, gdzie opiekę nad studentami pełnić będzie zatrudniony w danej placówce psycholog.

	– praktyki indywidualnej - student wybiera i inicjuje podpisanie umowy/porozumienia z ośrodkiem/organizacją/instytucją przyjmującą studenta na praktykę. Uczelnia sprawuje merytoryczny i organizacyjny nadzór nad przebiegiem praktyk. Zgodę na odbycie indywidualnych praktyk w wybranych przez studenta instytucji poparte będzie zgodą opiekuna merytorycznego praktyk. Szczegółowe zasady i formy odbywania praktyk zawodowych opisane są w wytycznych, sporządzanych przez koordynatorów praktyk.
--	---

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Czarnocka, M. (2017). <i>Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole i przedszkolu: zasady organizacji, przykłady praktycznych rozwiązań, pytania i odpowiedzi</i>. Warszawa: Grupa Wydawnicza Wiedza i Praktyka. Rowicka, Łagowska D., Jasińska, M. (2011). <i>Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu: przewodnik</i>. Warszawa: Wydawnictwo Juka-91. Stemplewska-Żakowicz, K. (2021). <i>Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna</i>. Gdańsk: GWP.
Literatura uzupełniająca: Pasztak-Opiłka, A. (2016). <i>O prawdziwej pracy psychologa. Spotkania z praktykami</i>. Warszawa: Difin.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej